

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer 8 str.

Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w poł.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza

Konto czekowe P. K. O. Nr. 160-315

Cena numeru w Toruniu i na prowincji gr. 20

Rękopisów Redakcja nie zwraca

Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11

Telefony Redakcji dziennej 747, 748. Telefon Redakcji nocnej 749.

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21. tel. 214-94 — Gdynia, ul. 10 Maja, tel. 15-44 — Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok V.

Toruń, piątek 5 maja 1933

Nr. 102

Cała Polska ku czci wiekopomnej Konstytucji 3-go Maja

Warszawa, 4. 5. (PAT). Wczoraj w dniu Święta Narodowego w całej Rzplitej odbywały się uroczyste obchody. Rozpoczęły je nabożeństwa w świątyniach wszystkich wyznań z udziałem przedstawicieli władz państwowych, samorządowych, wojska i organizacji, poczem następowały defilady oddziałów wojskowych, przyspos. wojsk., młodzieży szkolnej itd. W godzinach popołudniowych i wieczornych odbywały się akademie i uroczyste przedstawienia w teatrach.

W Warszawie

Warszawa, 4. 5. (PAT). Uroczystość z okazji obchodów Święta Narodowego 3 Maja miała w stolicy przebieg podniosły. Na wszystkich domach powiewały flagi o barwach narodowych. Od wczesnego ranka gromadziły się tłumy publiczności, w tając oddziały wojskowe, idące na plac rewji.

O godz. 9 rano rozpoczęły się w świątyniach wszystkich wyznań nabożeństwa. Na żółtym szmaragrze stołecznego niebiającego słońca w defiladzie.

O godz. 10 rano odbyło się uroczyste nabożeństwo w katedrze św. Jana, odprawione przez ks. kardynała Kakowskiego w asyście ks. biskupa polowego Wojsk Polskich ks. Gawlina i duchowieństwa. Na nabożeństwo przybył P. Prezydent Rzplitej, w otoczeniu domy cywilnego i wojskowego. Wstawiona przed kościołem kompania honorowa 21 p. p. w chwili przybycia Głowy Państwa przeobraziła broń. Powitany u stóp świątyni przez duchowieństwo p. Prezydent Rzplitej skierował się w stronę głównego ołtarza, zajmując miejsce na specjalnym wzniesieniu. W prezbiterjum zajęli miejsce członkowie rządu z prezesem Rady Ministrów Prystorem na czele, marszałkowie Sejmu i Senatu, prezes NIK, dr. Krzemieński, członkowie korpusu dyplomatycznego, przedstawiciele władz sądowych podsejmowa ze stanu, generałcja wyższej urzędniczej państwowej, przedstawiciele władz municypalnych i instytucji społecznych, weterani z 1863 r. itd. Wzdłuż nawy głównej ustawiły się delegacje ze sztandarami.

W tym czasie, kiedy we wszystkich świątyniach odbywały się nabożeństwa, na plac Józefa Piłsudskiego poczęły nadciągać oddziały wojskowe wszystkich rodzajów broni, oddziały przyspos. wojsk., policji państwowej i inne, ustawiając się frontem do pomnika ks. Józefa Tomatowskiego, u stóp którego wzniesiono trybunę dla przedstawicieli władz i publiczności. Chodniki okalające plac rewji zaległy tłumy publiczności.

O godz. 10.15 dowódca dyw. kawalerji generał Władysław-Długoszewski dokonał przeglądu oddziałów w towarzystwie szefa sztabu O. K. I. ppłk Władysławskiego.

Po skończonym nabożeństwie w katedrze św. Jana przybył na plac Józefa Piłsudskiego p. minister poczty i telegr. Kalinowski, prezes NIK, Krzemieński, podsekretarz stanu, wicemarszałek Sejmu dr. Polakiewicz, członkowie korpusu dyplomatycznego, attaché wojskow. z generałem francuskim d'Arboussem, generałem Schneiderem

na czele. Duchowieństwo z ks. biskupem polowym Gawliną, generałami i inspektorami Orlińskim, szefem sztabu głównego generałem Gąsiorowskim i kontradmirałem Świrskim na czele członkowie domu cywilnego i wojsk. p. Prezydenta Rzplitej, przedstawiciele władz municypalnych, organizacji i instytucji społecznych. Przybyli również na plac rewji członkowie delegacji z podskarzymi sowieckimi.

Około godz. 11.45 dowódca OK. I. generał Jarnalszkiewicz w towarzystwie generała Władysława-Długoszewskiego dokonał przeglądu ustawionych na placu dewji oddziałów.

O godz. 11.15 rozpoczęła się defilada, którą przyjął dowódca OK. I. generał Jarnalszkiewicz oraz komisarz rządu na m. stołeczne Warszawę wojewoda warszawski Jarnalszkiewicz.

Po skończonym rewji oddziały wojskowe policji i organizacji przemarszerowały przez ulice miasta, udając się do koszar.

W Katowicach

Katowice, 4. 5. (PAT). Święto Trzeciego Maja połączone na Śląsku z obchodem 12-tych rocznicy powstania wypadło w stolicy województwa śląskiego niezwykle imponująco.

Od samego rana panował na ulicach ożywiony ruch, domy były bogato udekorowane. Rano w obecności p. Wojewody Grażyńskiego i generała Zajęca, marszałka Sejmu Śląskiego i prezydenta komisji mieszanej Calondera, konsulów państw obcych i licznych przedstawicieli władz, organizacji oraz nieprzebranych

Dzień 3 Maja w Moskwie

Moskwa, 4. 5. (PAT). W dniu święta narodowego 3-go Maja odbyło się nabożeństwo w kościele św. Piotra i Pawła, na którym obecne było poselstwo polskie in corpore z posłem Lukaszewiczem na czele oraz kolonja polska.

Po nabożeństwie odbyło się przyjęcie, na które m. in. przybyli komisarz ludowy spraw zagr. Litwinow, komisarz ludowy handlu zagranicznego Rosenholz, komisarz ludowy finansów Hrynko, pozatem obecny był zastępca komisarza ludowego spraw zagr. Krestinskij, członek kolegium komisariatu ludowego spraw zagr. Stomonjakow, Sokolnikow oraz członek komisariatu ludowego handlu zagranicznego

tłumy publiczności odprawione została msza polowa przez ks. infułata Kasperlika.

Po nabożeństwie wygłosił patriotyczną mowę prof. Kwiczoł. Defiladę odebrali wojewoda Grażyński i generał Zajęć. W defiladzie wzięło udział około 20.000 osób. Po defiladzie organizacje i tłumy publiczności zaległy cały rynek. Z balkonu teatru przemówił prezydent miasta dr. Kocur, wzywając zebranych do utworzenia jednolitego frontu polskiego. Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem Roty. W godzinach wieczornych odbyło się uroczyste przedstawienie.

W nocy z dnia 2 na 3 Maja zapalono na rynku w Katowicach symboliczne ognisko. Zgromadzone oddziały Związku Powstańców polskich z okolicy po wspólnym biwaku z udziałem orkiestry po odczytaniu rozkazu przedefilowały przez miasto.

W Gdańsku

Dzień wczorajszy obchodzony był w Gdańsku przez społeczeństwa polskie z udziałem uroczystym. Rano staraniem Komisarza Rzplitej odbyło się nabożeństwo w polskim kościele we Wzieszczu, na którym obecny był Komisarz Generalny Rzplitej Papez wraz z podległymi mu urzędnikami, komisariatu generalnego, przedstawiciele władz i urzędników państw obcych, przedstawiciele senatu, szef komisariatu Wysokiego Komisarza i Ligii Narodów — Guistiniani reprezentujący niobecnego komisarza Rostinga i konsulów państw obcych. Wieczorem odbyło się w sali stożni gdańskiej koncert zorganizowany przez stowarzyszenia polskie w Gdańsku.

Obok 100 tysięcznej Reichswehry policja niemiecka pełnowartościowa armia

Komitet Konferencji Rozbrojeniowej przystąpił do głosowania w sprawie kategorii policji niemieckiej celem ustalenia, które z nich mają charakter wojskowy i winny być zaliczone do efektywów.

10 głosami przeciwko 5-ciu komitet postanowił zaliczyć do nich aspirantów policyjnych, a 13 głosami przeciwko 3-em skoszarowaną Schupo, natomiast 11 głosami przeciw 5 wypowiedział się przeciw zaliczeniu do efektywów policji w służbie indywidualnej.

Decyzja o zaliczeniu aspirantów i skoszarowaną Schupo oznacza stwierdzenie, że obok 100 tysięcznej Reichswehry istnieje w Niemczech druga armia posiadająca pełną wartość wojskową, a licząca około 40 tysięcy ludzi.

Delegat niemiecki zgłosił zastrzeżenie przeciw głosowaniu.

Następnie komitet zajął się t. zw. policją pomocniczą, niedawno utworzoną w Niemczech z oddziałów hitlerowskich stahelmowskich i powziął prowozyrzną decyzję niewliczenia tej policji do efektywów. Sprawa ta będzie ponownie zbadana po zebraniu bardziej szczegółowych danych.

Dolar i funt lekko zwyżkują

Warszawa, 4. 5. (PAT). Na giełdach zagranicznych kurs dolara i funta szterlinga wykazał w porównaniu do notowań wtorkowych lekką zwyżkę. Tendencja dla obu tych walut była dziś niejednolita. W Warszawie z powodu święta narodowego giełda była nieczynna. Na prywatnym rynku pieniężnym kurs dolara i funta utrzymał się mniej więcej na poziomie dnia poprzedniego. Przytem dało się zauważyć powstrzymanie się od tranzakcji.

Gdańscy hitlerowcy prowadzą do ruiny Wolnego Miasta

„Danziger Landeszeitung“ w dłuższym artykule zajmuje się sprawą bojkotu towarów niemieckich w Polsce. Dziennik twierdzi, że bojkot ostatnio objął także pośrednio towary gdańskie.

Zaostrożenie to spowodowała — zdaniem pisma — działalność tutejszych hitlerowców, którzy, nie zważając na specjalne położenie gospodarcze i polityczne W. Miasta, dążą do stworzenia w Gdańsku stosunków, podobnych do tych, jakie panują w Rzeszy Niemieckiej.

Liczne firmy polskie żądają w związku z tem natychmiastowej zapłaty w gotówce za dostawy albo też zmniejszyć do minimum kredyty udzielane dotychczas importerom gdańskim.

Taki stan rzeczy — pisze dalej organ centrowy — nie da się dalej utrzymać. Wykazuje on niebezpieczeństwo, na jakie narażone jest położenie gospodarcze Gdańska wskutek nieumądrej i nieostrożnej polityki wewnętrznej W. Miasta. Ze względów gospodarczych więc należy wyteżyć wszystkie siły, aby nie dopuścić do władzy hitlerowców, którzy w bardzo krótkim czasie mogą spowodować zupełne zamknięcie zbytu na wyroby gdańskie w Polsce i wyłączyć Gdańsk z importu i eksportu Polski. Oznaczałoby to zupełną zagładę W. Miasta.

Polak przemawiał z wieży Eifla

Paryż, 4. 5. (PAT). Profesor uniwersytetu warszawskiego Oskar Halecki wygłosił wczoraj po południu za pośrednictwem radiostacji Eifla przemówienie na temat zagadnień rozbrojenia moralnego. Prof. Halecki jest przewodniczącym komitetu uniwersyteckiego dla badania zagadnień rozbrojenia moralnego.

Posel Rzeczypospolitej w Berlinie u Hitlera

Komunikat biura Wolfa

Berlin, 4. 5. (PAT). Biuro Wolfa ogłosiło w dniu 3 maja następujący komunikat: „Posel polski w Berlinie p. Wysoki odwiedził w dniu 2 maja r. b. kanclerza Rzeszy. Rozmowa, w której uczestniczył minister spraw zagr. baron von Neurath dotyczyła aktualnych zagadnień politycznych, które odnoszą się do stosunków polsko-niemieckich. Kanclerz pod-

kreślił zdecydowanie zamiar rządu niemieckiego utrzymania swojego nastawienia i postępowania jaknajściślej w ramach istniejących traktatów. Pozatem kanclerz Rzeszy wyraził życzenie, aby oba kraje swoje wspólne interesy rozpatrywały i traktowały bez namietności.“

Kpt. Skarzyński w drodze w głąb czarnego lądu

Casablanka, 4. 5. (PAT). Kapitan Skarzyński wyjechał na lotnisku w Casablance w dniu 4 maja o godz. 20. Lot trwał od godz. 7.30 rano. Warunki atmosferyczne były bardzo zysne. Dalszy lot nastąpi skrócony tylko na to pozwolą warunki atmosferyczne, które są obecnie w całym Maroku

niepomyślne. Kpt. Skarzyński przebył ok. 2.000 km.

Casablanka, 4. 5. (PAT). Wczoraj o godzinie 7.30 rano kpt. Skarzyński wystartował do Saint Louis w Senegalu, skąd rozpocznie podróżny lot do Francji w celu pobicia dotychczasowego rekordu.

Paderewski koncertować będzie w Paryżu

Paryż, 4. 5. (PAT). Dnia 15 maja Paderewski koncertować będzie w sali „Herkules“ w pałacu Wersalskim na rzecz instytutu św. Kazimierza.

Miecz w ręku szaleńca

Nowe „sukcesy” Hitlera

Revolucja narodowa w Niemczech, zdruzgotawszy obie organizacje marksistowskie (socjalizm i komunizm) i wyrugowawszy Żydów ze sfery wpływów, — nie uznała dzieła „przebudowy stonków” w państwie za skończone. Właśnie jesteśmy świadkami dalszego ciągu tej „przebudowy”, a mianowicie walki „nowego” — hitlerowskiego — nacjonalizmu ze „starym” t. j. hugenbergowskim.

Jest to dla „starego” nacjonalizmu, którego reprezentantami po wojnie światowej byli: Hindenburg, Hugenberg, Papen, Schleicher, Treviranus itd., cios tem dotkliwszy, że przecież ci ludzie sami dopomogli Hitlerowi do zagarnięcia władzy w państwie.

Kiedy w listopadzie 1918 r. na gruzach monarchji Hohenzollernów powstała republika niemiecka, cztery ośrodki, które wprawdzie były filarami systemu wilhelmowskiego, nie pogodziły się wcale z nowym porządkiem rzeczy. Byli to: junkrzy, wielki przemysł, wyższa biurokracja i cesarski korpus oficerski.

Oni stanowili ten „stary” nacjonalizm, zwracający się frontem przeciw parlamentarno-demokratycznej republice, przeciw konstytucji wejmarskiej. Nowi władcy — koalicja socjalistyczno-centrowa — tolerowali ten stary nacjonalizm, ba — nawet pocichu popierali go. Przedstawicieli junkrów, Hindenburga, zrobili głową republiki. Hugenbergowi pozwolili stworzyć wielki aparat propagandowy prasowy. Członkom starej biurokracji i cesarskiego korpusu oficerskiego, różnym „Geheimratom” i generałom z doby Wilhelma II, wyznaczili wielkie emerytury i umożliwili przetrwanie aż do „nowych” czasów.

W miarę, jak upływały lata, te cztery ośrodki „starego”, przedwojennego nacjonalizmu organizowały się coraz bardziej zwarciem, aż wreszcie postanowiły przystąpić do walki z konstytucją wejmarską. Ale jak stoczyć tę walkę? Junkrzy i przemysłowcy, starsi biurokraci i emerytowani cesarscy generałowie nie mogli przecież liczyć na popularność w masach, — a bez ruchu masowego trudno było podważyć wpływy socjalistyczne, komunistyczne, centrowe, drobnomieszczańskodemokratyczne.

Skorzystał więc stary racjonalizm z tego, że Adolf Hitler wraz z gronem ambitnych i zdolnych młodo-nacjonalistów (Goering, Göbbels, Strasser, Frick) organizował właśnie ruch masowy. W umyśle Hugenberga ludzie ci mieli być „klientem” do rozwalenia koalicji wejmarskiej, narzędziem do rozbięcia parlamentarno-demokratycznej republiki.

Wyznaczyli hitlerystom rolę rozbięcia konstytucji wejmarskiej, w przekonaniu, że hitleryzm do sprawowania władzy się nie nadaje, a więc, że wtedy, gdy Hitler i towarzysze spełnią swe zadanie, będzie można im powiedzieć: „Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, der Mohr kann gehen”... „murzyn zrobił swoje, murzyn niech idzie precz”...

I tu tkwiła wielka pułapka Hindenburga, Hugenberga, Papena, Schleichera, junkrów, wielkiego przemysłu, „geheimratów” i cesarskich generałów. Hitler spełnił swoją powinność: rozbił koalicję wejmarską, usunął parlamentaryzm, rozgromił marksistów i centrowców. Lecz Hitler nie tylko nie zamierza „pójść precz”, ale wręcz przeciwnie dobiera się do tych czterech ośrodków „starego” nacjonalizmu i im to właśnie każe pójść precz...

Tak samo bowiem, jak koalicja wejmarska przez długie lata nie rozumiała hitleryzmu, tak samo istoty nowego nacjonalizmu nie rozumeli starzy nacjonaliści, żyjący wciąż pojęciami przedwojennymi i marzący o wskrzeszeniu „przedwojennych” Niemiec.

Koalicja wejmarska nie rozumiała, że parlamentaryzm i demokracja są sprzeczne z duchem niemieckim, który zawsze uwielbiał cesaryzm i korzył się przed t. zw. „Obrigkeitsstaat” („państwem o silnej władzy zwierzchniej”). Koalicja

wejmarska, oparta o socjalizm, nie rozumiała, że Hitler bije ją własnymi metodami socjalizmu: — ruchem masowym, zgromadzeniami, pochodami, demagogią prasy itd.

Ale tak samo również stary nacjonalizm nie rozumiał, że istotą hitleryzmu jest monopol, którym nie myśli się on z nikim dzielić, nawet nie z junkrami, czy z przemysłowcami, a już zupełnie nie ze starymi generałami i dyplomatai. Istotą „nowego” nacjonalizmu jest zmonopolizowanie pojęcia „narodu”, jest twierdzenie, że tylko on wyraża „prawdziwą” wolę narodu, a że natomiast „wrogiem” jest wszystko, co znajduje się nietylko na lewo, ale i na prawo. A więc nietylko — „towarzysz” Bauer, ale i — „geheimrat” Hugenberg.

Po niewczynie, pomógł Hitlerowi do usadowienia się w centrum władzy, zrozumieć starsi nacjonaliści niemieccy swą omyłkę. I teraz wprawdzie protestują, baczą się i dają, ale — niewiele im to pomaga. Znaleźli się na indeksie hitleryzmu — tak samo, jak zwolennicy koalicji wejmarskiej, socjaliści i centrowcy. Oczywiście, metody walki, jakie wobec nich stosuje zwycięski „nowy” nacjonalizm, są inne. Wobec marksistów i

wogóle wobec członków koalicji wejmarskiej zastosował Hitler metodę brutalnego teroru. Natomiast wobec prawicy narodowej z Hugenbergiem na czele zastosował metody mniej rewolucyjne, ale niemniej stanowcze. Postawił im do wyboru: — albo złączycie się całkowicie „bez reszty”, z partią narodową socjalistyczną i rozwińcie wszystkie własne organizacje (np. odrębną bojówkę „Stahlhelmu”), — albo ...zostaniecie zmiażdżeni tak, jak partje marksistowskie.

Oczywiście, niezdolny do oporu stary nacjonalizm — chcąc-niechcąc — obiera pierwszą drogę wyjścia: — rozkłada się wewnętrznie, rozwiązuje własne organizacje i przymyka do partji narodowo-socjalistycznej.

Tem samym więc dokonywa się obecnie w Niemczech pogrzeb starego „Obrigkeitsstaatu”, o którym marzyli Schleicher, Papen i Hugenberg. Fyli oni przekonani, że jak na gruzach monarchji Wilhelma II-go powstała republika wejmarska, tak też na gruzach tej republiki wskrzeszony zostanie z powrotem „Obrigkeitsstaat”, którego filarami będzie plutokracja junkrów i ciężkiego przemysłu, a conajwyżej, jako koncesja dla „demokracji” odgrywana będzie komedia po-

Polska jest wielkim mocarstwem

stwierdza Benes w wywiadzie z dziennikiem paryskim

„L'Echo de Paris” drukuje wywiad z ministrem spraw zagranicznych Czechosłowacji Benesem, który, poruszając zagadnienie Małej Ententy, w następujący sposób omawia stosunek do Polski:

„Niejednokrotnie słyszę wyrazy żalu, że Polska nie bierze udziału w naszym systemie porozumienia, ale nie należy zapominać, że z 32 milionami mieszkańców POLSKA JEST WIELKIEM MOCARSTWEM i mogłaby naruszyć równowagę istniejącą między naszymi trzema państwami. Wystarczy nam świadomość, że interesy Polski zblizają ją do nas i że kieruje się ona polityką równoległą do naszej. W ten sposób porozumiewamy się jak najlepiej i unikamy tarć”.

zornego parlamentaryzmu.

Hitler przekreślił te rachuby starych nacjonalistów. Nietylko rozwalił republikę parlamentarno-demokratyczną, ale również uniemożliwił powrót do kapitalistyczno-junkierskiego cesaryzmu. Stał się faktycznym i niepodzielnym władcą Niemiec, które w jego ręku są już tylko ślepe i bezwolne narzędzie.

Czem zaś stać się może ślepy miecz w ręku szaleńca — o tem niewolno ani na chwilę zapomnieć tym, przeciw którym ów miecz może być zwrócony.

Revolucja na raty

Szturmówki hitlerowskie rozgromiły socjalistyczne związki zawodowe

Na całym obszarze Rzeszy w dn. 2 bm. obsadzone zostały przez oddziały szturmowe i policję wszystkie gmachy t. zw. „niezależnych robotniczych związków zawodowych”.

Akcja ta, prowadzona pod kierownictwem specjalnej komisji, z prezesem pruskiej rady państwa Ley'em na czele, objęła również lokale organizacji o charakterze gospodarczym i stowarzyszeń, będących eks pozycją zawodówek. Aresztowano przytem około 50 osób, wśród nich znanych przywódców socjalistycznych ruchu zawodowego Leiparta, Grassmana i Wissela.

Prezes komitetu, kierującego akcją prze-

ciw marksistowskim związkom zawodowym poseł Ley, wydał odezwę do robotników, w której oświadcza, że zarządzenia te nie są wymierzone przeciwko instytucjom robotniczym, (17) lecz mają na celu uwolnienie ich od wpływów marksistów.

Dla zrealizowania swoich ideałów — pisze Ley — narodowi socjaliści muszą zdobyć masy robotnicze, które dotychczas nie wypowiedziały się jeszcze za nimi w stu procentach. Pomimo pozorów rozbięcia, marksizm ciągle jeszcze zagraża sprawie narodowej.

Z dn. em dzisiejszym rozpoczyna się

drugi etap rewolucji narodowo-socjalistycznej.

W rozmowie z dziennikarzami poseł Ley wyjaśnił, że zarządzenia nie podważają życia gospodarczego, a prawa robotników będą w pełni uszanowane (?) Władzy robotników będą zagwarantowane, przeprowadzone jednak zostaną dokładne dochodzenia, mające na celu wyświechtanie źródeł pochodzenia wielkich kont, jakie posiadają poszczególni przywódcy marksistowscy w bankach zawodowych. M. in. zakwestjonowane jest konto b. prezydenta Reichstagu Locbego, który na rachunku Banku Robotniczego w Monachium rzekomo posiadał 3 miliony marek. Na przeciąg kilkunastu dni zawieszono wypłaty w bankach robotniczych.

Komisarz rządu Engels mianowany nadzorca związków, oświadczył, że w przyszłości robotnicze organizacje zawodowe podda ne będą ścisłemu nadzorowi, celem zapewnienia im kierunku działalności zgodnej z intencjami rządu.

Akcja przeciwko związkom zawodowym wywołała w całym Niemczech zrozumięte poruszenie. Wskazuje się na to, że wielkie organizacje zawodowe, skupiające milionową rzeszę zorganizowanych klasowo robotników, odgrywały w ostatnich 14-tu latach dominującą rolę w życiu politycznym Niemiec, występując w rozstrzygających momentach jako narzędzie w rękach partji socjal-demokratycznej. Jako przykład przypomina, że zdecydowane wystąpienie związków socjalistycznych ocaliło republikę przed monarchistycznym puczem Kapa w roku 1920. Zdając sobie sprawę z tego, narodowi socjaliści dążą do uczynienia z związków klasowych narzędzia władzy politycznej, zadając w ten sposób dotkliwy cios marksizmowi.

Rząd Hitlera przykładą dużą wagę do pozyskania niepodzielnych wpływów na organizacje zawodowe w tym celu przygotował nową ustawę o ochronie pracy. W najbliższych dniach sprawa ta znajdzie się na porządku dziennym obrad gabinetu niemieckiego.

Od Tallina do Salonik

W dniu 4 maja rb. rozpoczęła się w Warszawie 3 dniowa konferencja ekspertów radiotelegraficznych i meteorologicznych krajów bałtyckich i bałkańskich celem ujednostajnienia służby radiowej i meteorologicznej na liniach lotniczych od Tallina aż do Salonik.

W konferencji weźną udział delegacje z Estonii, Łotwy, Rumunii, Bułgarii, Grecji i Polski.

Kłopoty Roosevelta

Wyjazd do Londynu — Opozycja w Senacie

Wedle doniesień korespondentów pism waszyngtońskich, jest rzeczą możliwą, że prezydent Roosevelt weźmie udział w Międzynarodowej Konferencji Gospodarczej, lecz nie w charakterze delegata, a jedynie gościa.

Prezydent powołał do delegacji amerykańskiej Jamesa Coxa, magnata prasowego, b. gubernatora stanu Chicago, b. kandydata na prezydenta przy wyborach w roku 1920.

Równocześnie donoszą z Waszyngtonu, że w łonie senatu organizuje się silna opozycja przeciwko projektowi prezydenta Roosevelta. Już obecnie wybitni senatorowie, a mianowicie Johnson, Reed, Lewis, Lafolette i Long wypowiadają się przeciwko odroczeniu płatności długów wojennych i przeciwko ich zmniejsza-

niu bez dostatecznych rekompensat ze strony państw dłużniczych.

Obstrukcja tych senatorów może być dla prezydenta Roosevelta wysoce niewygodna, nawet w wypadku otrzymania od senatu pełno moonictw. Jeżeli senatorowie, nawet przychylni projektowi prezydenta Roosevelta, otrzyają od swych wyborców polecenie głosowania przeciwko żądaniom prezydenta Roosevelta, będą musieli zgodnie ze zwyczajami amerykańskimi głosować nawet wbrew zarządzeniom klubu parlamentarnego. Podobny wypadek zdarzył się za czasów prezydenta Wilsona w kwestji obowiązkowej służby wojskowej w czasie wojny.

Wychodźstwo polskie we Francji

ślubuje stać wiernie na straży polskiego morza

W stolicy północnej Francji w Lille odbyło się posiedzenie „Rady porozumiewawczej związków polskich we Francji”. W zebnaniu, poza delegatami 9-ciu związków, wzięli udział m. in. konsul generalny z Lille p. Kara, zastępca rady emigracyjnej z Paryża p. Semiczek i dyrektor rady organizacyjnej Polaków z zagranicy p. Lenartowicz. Po przyjęciu sprawozdania z działalności rady porozumiewawczej i uchwaleniu budżetu na r. 1933, przyjęto do organizacji 4 nowe związki, a mianowicie: Związek Kupców Polskich, Związek Piłki Nożnej, Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet i komisję organizacyjną Związku Komitetów Lokalnych. Obecnie więc „Rada porozumiewawcza” skupia 13 centralnych or-

ganizacji polskich we Francji, stając się w ten sposób wyrazicielką całokształtu zainteresowań i prac społecznych wychodźstwa.

W końcu obrad red. Feliks Chrzanowski, reprezentant Związku Obrony Kresów Zachodnich, wygłosił referat o polityce morskiej Rzeczypospolitej Polskiej. Po referacie uchwalono jednogłośnie następującą rezolucję:

„Zebnani ślubują uroczystie stać wiernie i czujnie na straży świętych praw Polski do morza oraz przeciwstawić się w sposób jak najbardziej stanowczy wszelkim prądom i tendencjom, zmierzającym do rozszerzenia imperjalizmu niemieckiego, kosztem najżywniejszych i esalistycznych interesów Polski.”

Targi Poznańskie — symbolem naszej tężyny gospodarczej

Stary Poznań przechowuje w swych archiwach miejskich prastare pergamiны, na dające jego obywatelom przeróżne przywileje. Opatrzony wielkimi pieczęciami, ozdobione podpisami królów, spoczywają w szklanych gablotach dokumenty odwieczne pamiątki dawnej świetności grodu, który w murach swych gościł niejednego władcę.

Upłynęły wieki: wyblakł czarny inkaust, a wraz z nim uleciało życie z treści zapisanych wielkimi literami pergaminów. Stare przywileje wygasły. Stały się zbędne. Dziś z „mieszczan” poznańskich nie pokusi się nikt o wystawienie kramu na śródku św. Marcina, a żaden z rajców nie pomyśli o skorzystaniu z prawa noszenia przy boku wielkiej karabeli.

Posiada przecież Poznań jeszcze jeden przywilej, dotąd niewygasły — przywilej pogody w dniu otwarcia Targów Międzynarodowych.

Wszystko się zmienia. Targi też. Co roku są nowe, co roku wydobywają na jaw jakieś nowe wartości naszej bogatej wytwórczości. W tym roku jednakże oblicze Targów zmieniło się zasadniczo i nie do poznania.

Wieża wełny

Przedewszystkiem Wieża Górnosłaska. Ta olbrzymia baszta, nawpół żelazna, na wpół szklana, która stała się już nieodłącznym szczegółem Poznania i jest dlań tem czem wieża Eiffla dla Paryża, ukazała dziwną zawartość. Nie skarby ziemi, nie bryły rudy cynkowej, czy węgla i nie maszyny. W Wieży Górnosłaskiej piętrzą się stopy brzuchatych worów lnianych, wypchanych złotawą runią owczą — **Wełna** — powe-dział mi jeden z kierowników — należy do rzędu tych surowców, na które zwróciliśmy baczną uwagę. Niezależnie od ogólnych Targów wiosennych urządzamy jeszcze targi na wełnę.

— A zatem, w okresach strzyży owiec? — Właśnie. Nadsyła ją nam wówczas wełnę z Poznańskiego i Pomorza, z Sandomierskiego i z pod Lwowa, z Kresów Wschodnich wreszcie. Jednym słowem z całego obszaru ziem naszej rozległej Rzeczypospolitej. I wie pan, czem już możemy się pochwalić? Oto ilość tej wełny wzrasta z każdym rokiem, poprawiła się też wybitnie jej jakość. I dziś nie jest to już mrzonka. Dzisiaj można śmiało mówić o tym czasie, który jest już bliski, o okresie samowystarczalności, kiedy nie będziemy potrzebowali sprowadzać wełny na potrzeby ogólne czy wojskowe zza morza i przepłacać za nią grube pieniądze niemieckim pośrednikom.

Propaganda lnu

W dalszej halii widzę inny krajowy surowiec włókienniczy — **len**. Urządziła tu piękne stoisko organizacja, zrzeszająca producentów tej rośliny, której włókno odzież wało naszych przodków w czasach zamierchłych kiedy nie śniło się nikomu o zamorskiej bawelnie. — To nieprawda, że nasz len nadaje się tylko do wyrobu worków — słyszę. — Proszę spojrzeć na tę różnorodność naszych wyrobów.

Istotnie różnorodność jest. Są koszuły sportowe, równie wytworne w wyglądzie jak ich siostry z surowego jedwabia. Są obrusy i serwety w setce odmian i wzorów. A wreszcie to grube, samodzielną płótno niane nadaje się przecież wyborem do szycia oryginalnych i zupełnie eleganckich kostiumów damskich.

— Ładne, naprawdę ładne — odzywa się głosy. — Tylko gdzie można dostać?

Otóż to właśnie. Brak organizacji sprzedaży wyrobów lnianych. Te kilka czy kilka naście sklepów, jakie w stolicy i większych miastach posiadają związki przemysłu lnianego, to stanowczo za mało. Wyroby lniane powinny być wszędzie, w wszystkich sklepach włókienniczych.

Może tegoroczne Targi spowodują wreszcie, że kupcy nasi żywiej zainteresują się

Konsulat Łotwy w Gdyni

W Gdyni nastąpiło otwarcie konsulatu łotewskiego w budynku Skarbobolu na nabrzeżu duńskim. Konsulem łotewskim w Gdyni jest p. Lureczki.

tym artykułem, który ma niewątpliwie znaczne widoki na powodzenie u kupujących. Stałoby się to z korzyścią dla publiczności,

Wielka manifestacja rzemiosła

W każdej chwili, w każdym pawilonie coś nowego. Pojawiały się nowe działy wytwórczości, zupełnie dotąd nieznanne. Z bardzo bogatym pokazem wystąpiło rzemiosło, stwierdzające z dumą, że blisko pół miliona warsztatów, jakie posiada w całej Polsce, to siła, która może iść w zawody z przemysłem mechanicznym. A wszyskie niemal dziedziny przemysłu również obeszły swymi eksponatami tegoroczne Targi poznańskie, które stały się w ten sposób ży-

jak i dla rolnika i Wileńszczyzny czy Grodzieńszczyzny, któreśmy len zaczął nareszcie dawać upragnione korzyści.

wym dowodem naszej tężyny gospodarczej. Tężynę tę i żywotność stwierdził w przemówieniu inauguracyjnym p. minister Zarzycki, dopełniając ceremonii otwarcia Targów, ale każdy winien przekonać się o niej osobiście.

— Tandetem tedy, panowie bracia — zakochać językiem zagłoby — walmy ławą do Poznania, aby ujrzeć Targi i porzucić się na duch.

Sowiecka delegacja handlowa w Warszawie

Dnia 1 bm. przybyła do Warszawy z Moskwy Sowiecka misja handlowa z zastępcą komisarza Komisarjatu handlu zagranicznego ZSRR. Bojewem na czele. Wycieczka sowiecka zabawi w Polsce kilka dni, zwiedzając m. in. zakłady przemysłowe na Górnym Śląsku, port w Gdyni itd. Na zdjęciu naszym widzimy delegację sowiecką na Dworcu Głównym w Warszawie oraz członków komitetu przyjęcia: radca poselstwa RP w Moskwie p. Zmigrodzki (1), przewodniczący delegacji sowieckiej p. Bojew (2), poseł ZSRR w Warszawie p. Antonow Owsienko (3), b. minister Klarner (4), p. Tamorin prezes Instytutu importu metali (5).

Nasze położenie gospodarcze w oświetleniu Banku Gospodarstwa Krajowego

Bank Gospodarstwa Krajowego oświetla nasze położenie gospodarcze na tle międzynarodowej sytuacji pieniężno-kredytowej jak następuje:

Międzynarodową sytuację pieniężno-kredytową cechował w ostatnim czasie pewien nastrój wyczekiwania, wywołany kryzysem w bankowości amerykańskiej i zachwianiem się kursu dolara. Naogół jednak tendencje konsolidacyjne, występujące od dłuższego czasu na najważniejszych rynkach kapitałowych w

Europie, utrzymały się nadal. Mocna tendencja kursów giełdowych oraz płynność rynków pieniężnych w Europie podtrzymywana była przypływem kapitałów z Ameryki.

Wahania kursu dolara z początkiem marca oddziaływały w pewnym stopniu na ruch wkładów w Polsce, wywołując przejściowo wśród posiadaczy lokat w tej walucie tendencję do ich wycofania z banków. Nastrój ten minął jednak dość szybko. Poważny spadek kursu dolara, jaki miał miejsce w m-cu kwie-

Żalobny koniec intrygi Muszą oddać przywłaszczoną bezprawnie władzę

Marcowe walne zgromadzenie Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego w Toruniu, które czynnik partyjne wykorzystały do swych ubocznych celów nie zawahało się wybrać nowego zarządu wybitnie partyjnego, aby w ten sposób rozbić jednolity zawodowy front rolnictwa pomorskiego — spotkało się, jak wiadomo, ze zdecydowanym protestem i potępieniem całego rolnictwa pomorskiego. Rolnicy pomorscy, podjąwszy akcję samoobrony przed szkodliwą robotą odsrodkową, godzącą bezpośrednio w ich interesy, postanowili na licznych zebraniach powiatowych wstrzymać się m. in. od współpracy z nowym zarządem PTR, wybranym w tak niezwykłych a nawet skandalicznych okolicznościach.

Sprawa wyboru nowego zarządu PTR, jak dowiadujemy się, z komunikatu Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego w Toruniu, została nie tylko wyjaśniona, lecz zdecydowana przez

miarodajną władzę. Oto Sąd Grodzki w Toruniu oddalił zarejestrowanie zarządu głównego PTR, wybranego 23 marca rb. i zaważwał dawny zarząd z przewodniczącym p. J. Donimirskim na czele do natychmiastowego powrotu objęcia urzędowania w PTR.

Decyzja sądowa opiera się oczywiście na ścisłych przepisach prawnych. Okazało się zatem, że ci, którzy planowali i przeprowadzili zamach partyjny na PTR nie tylko zlekceważyli interesy rolnictwa pomorskiego, lecz ponadto bezprawnie przywłaszczyli sobie władzę. Słowem zarówno wykonawcy jak i reżyserowie partyjnej intrygi skrompromitowali się na całej linii. Tak reklamowane „godne ręce” przez prasę „narodową” wbrew całej opinii rolnictwa pomorskiego okazały się w myśl litery prawa niepowołanymi i muszą zwinąć trzymane szeregówki z hasłami demagogicznymi.

Panflavin
— PASTYLKACH —
dla ochrony
przed
zapaleniem gardła i zaziębieniem
Do nabycia w aptekach.

Defilada czerwonej armii i parówki z piwem w ambasadzie Rzeszy

W Moskwie, stolicy komunistycznej Rosji odbyły się w dniu 1 maja dwa obchody „święta robotniczego” o zgoła odmiennym charakterze. Jeden, oficjalny z wspaniałą defiladą „czerwonej armii” na Placu Lenina i drugi... na terenie ambasady niemieckiej, na której powiewają sztandary cesarskie i hitlerowskie. Ambasador von Dirksen wydał dla kolonii niemieckiej „wieczór patriotyczny” z okazji hitlerowskiego święta niemieckiej pracy, na który sprowadzono z Niemiec kilkadziesiąt beczek piwa i kilka tysięcy par parówek.

Węgierscy przyjaciele morza polskiego

Budapeszteńskie biuro akademickie do spraw stosunków międzynarodowych organizuje w Budapeszcie Koło Przyjaciół Morza Polskiego. Koło będzie miało za zadanie zorganizowanie przysposobienia morską w Gdyni dla młodzieży węgierskiej, popularyzowanie morza polskiego, zapoznanie węgierskiej młodzieży akademickiej z argumentami polskimi w sprawie Pomorza oraz badanie węzłów, które łączą Węgrów z Bałtykiem od lat tysiąca.

38 miliardów długów

Donoszą z Waszyngtonu, że według ostatnich obliczeń, całe zadłużenie publiczne Stanów Zjednoczonych wynosiło na dzień 1 stycznia 1933 — 38 miliardów dolarów. Jednocześnie dochód społeczny obliczany jest na 40 miliardów.

Wszystkie oprocentowane długi publiczne i prywatne wynosiły w roku 1922 — 114,86 miliardów, a w roku 1929 — 154,76 miliardów dol. wskutek czego obciążenie procentami wzrosło z 6,29 na 8,6 miliardów dolarów.

Spadek bezrobocia

Liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy na terenie całego państwa wynosiła w dniu 29-go kwietnia br. 258.964 osób, co stanowi spadek w stosunku do tygodnia poprzedniego o 4796 osób.

tniu, nie wywarł jak dotąd większego wpływu na stan rynku pieniężnego w Polsce.

Jak zwykle z początkiem sezonu wiosennego występowało w marcu większe zapotrzebowanie kredytowe; ze względu jednak na utrzymujący się nadal brak odpowiedniego materiału wekslowego działalność kredytowa banków prywatnych zmalała. Mimo zwiększenia ogólnej sumy protestów wekslowych, stosunek zaprotestowanych weksli do płatnych zmniejszył się w dalszym ciągu.

Trwająca od 2-ech miesięcy zwyżka cen zbóż ustąpiła w drugiej połowie marca mimo malejącej podaży ziemiopłodów. Zmniejszył się również wywóz zbóż zagranicę.

W dziale produkcji przemysłowej nastąpiła dalsza poważniejsza poprawa zatrudnienia hut żelaznych dzięki otrzymanym w poprzednim okresie zamówieniom krajowym i zagranicznym. Sezonowe ożywienie w przemyśle metalowo-maszynowym wystąpiło dotąd w skromnych rozmiarach i ograniczyło się do niewielkiej ilości zakładów. Przebieg sezonu wiosennego w sprzedaży wyrobów włókienniczych przedstawiał się dość pomyślnie. Wzrost wytwórczości wystąpił również w niektórych gałęziach przemysłu chemicznego.

Wartość obrotów handlowych z zagranicą wzrosła, głównie po stronie wywozu, dzięki czemu saldo dodatnie bilansu handlowego zwiększyło się o kilka milionów złotych.

W związku z sezonowym wzrostem zatrudnienia w przemyśle przetwórczym i na robotach publicznych, liczba zarejestrowanych pracowników poszukujących zatrudnienia zaczęła się w ostatnich tygodniach zmniejszać.

Pomorze w dniu święta 3 Maja

Imponujący obchód w Bydgoszczy

Stoczerdziesiątą drugą rocznicę wiekopomnego aktu wolnościowego, aktu wyprzedzającego o dziesiątki lat skutki porywu o demokratyczne podstawy ustroju państwowego, który od pamiętnego roku 1848 — owej „wiosny narodów” raz po raz wstrząsał zmurszałymi już organizmami państw Europy, obchodzono w Bydgoszczy w tradycyjnym skupieniu, z radością, godnością, a przedewszystkiem dumą.

Już w wilę święta narodowego miasto przybrało niecodzienny wygląd. Las chorągwi zwiastujących z każdego prawie domu łopotał we słońcu na wietrze przyczyniając się do wzmożenia uroczystego nastroju. O godz. 8 wieczorem przeciągnęły ulicami orkiestry wojskowe wśród romantycznego światła luczów, oprowadzane przez tłumy publiczności.

Dzień rocznicy wczorajszej zwiastowała po budka odegrana z wień kościoła Klarysek. —

O godz. 9.30 p. pułk. dypl. Pomazański w zastępstwie nieobecnej dowódcy dywizji gen. Thommeego dokonał na Rynku im. Marszałka Piłsudskiego, przeglądu garnizonu oraz organizacji PW.

O godz. 10 odbyła się w kościele farnym solenna Msza św. celebrowana przez kanonika Szulca w asyście duchowieństwa. Miejsca w stallach zajęli przedstawiciele władz miejscowych ze starostą dr. Nowakiem i płk. dypl. Pomazańskim na czele. Nawy wypełniły delegacje poszczególnych organizacji z pocztami sztandarowymi. Tłumy wiernych nie mogąc znaleźć miejsca wewnątrz świątyni, zaległy zwartą falangą cmentarz kościelny. Równocześnie odprawione zostały nabożeństwa w wszystkich świątyniach innych wyznań.

O godz. 11 rozpoczęła się rewja wojskowa, organizacji PW, hufców szkolnych oraz towarzystw społecznych, którą przyjęli na Placu Wolności ze specjalnie wzniesionej trybuny starosta powiatowy dr. Nowak, płk dypl. Pomazański oraz uczestnik powstania 1863 r. por. Tittenbrun. Defilada trwała przeszło dwie godziny. Junacka postawa defilujących wzbudziła entuzjazm u nieprzebranych tłumów publiczności. O godz. 15 rozpoczęły się na Stadjonie Miejskim Gimnastyczno-sportowe popisy i zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo miasta.

Uroczystości dnia wczorajszego zakończył wieczór poezji i muzyki w Teatrze Miejskim.

Grudziadz w dniu Święta Narodowego

Trzeci maj... wielki dzień Święta Narodowego...

Cale miasto odświętnie ustrojone chorągwiami i barwach narodowych, na oknach widnieją nalepki wielokolorowe Tow. Czytelnicy Ludowych.

Ulicami miasta maszerują szeregi młodzieży szkolnej zdążające na akademję do Teatru Miejskiego.

A później, w rytm orkiestry, maszerują pułk za pułkiem, nasi dzielni żołnierze i usta wiążą się w dwuszeregiach nad brzegiem Wisły.

UROCZYSTA MSZA POŁOWA.

Godzina 10.30 rano.

Nad brzegiem Wisły zebrały się wieloty sięczne rzesze mieszkańców miasta, którzy za jęli malowniczo położone ganki wzdłuż brzegów Wisły. Dołem — nad samą Wisłą szeregi żołnierzy. Przed ołtarzem zajmują miejsca przedstawiciele Władz Wojskowych, z p. pułk. Podhorskim na czele, który zastępuje nieobecnego dowódcę 16 Dywizji Piechoty p. gen. Sawickiego, przedstawiciele Władz Rządowych z p. starostą Niepokulczyckim i władz samorządowych z p. prezydentem Włodkiem na czele. Po bokach ołtarza poczty sztandarowe pułków grudziądzkich.

Rozpoczęła się msza polowa, celebrowana przez kapelana PW ks. dr. mjr. Łęge. Orkiestra 64 pp. pod batutą kapelmistrza p. por. Szpuleckiego wykonała szereg pieśni.

W czasie czytania ewangelji i podniesienia wojsko oddaje salwy, które głośnie echem odbijają się hen daleko.

Nabożeństwo skończone.

Tłumy publiczności podążają na Plac 23 Stycznia.

DEFILADA.

Na placu 23 Stycznia ludzi co niemiara. Na specjalnej trybunie zajęli miejsca przedstawiciele władz z pułk. Podhorskim, który w tym otoczeniu odbiera defiladę.

Defiladę jako całość prowadzi dowódca 65 pp. p. pułk. Kieszkowski.

Kroczą w długich szeregach, dziarsko, nasi kochani żołnierze. Pierwszy, 64 pp. a dalej pułk za pułkiem... toczą się, po bruku ulicy ciężkie działa artylerji i lekko, jakby w tańcu, przechodzą konie noszące na swych grzbietach „chłopców malowanych” ulanów... ulanów.

Defiladę zamyka długi szereg oddziałów PW z „Strzelcem” na czele i delegacje prawie wszystkich organizacji społecznych naszego miasta.

Defilada wywarła na wszystkich imponujące wrażenie.

ZAWODY LEKKOATLETYCZNE I FETYN LUDOWY.

O godz. 15 rozpoczęły się na boisku miejskiem wielkie zawody lekkoatletyczne oraz festyn ludowy, w których wzięli udział przedewszystkiem wszystkie organizacje sportowe miasta oraz niezliczone tłumy publiczności.

Zawody oraz festyn ludowy trwały do zmierzchu.

Wyniki zawodów oraz listę zwycięzców podamy w jednym z najbliższych numerów.

AKADEMJA.

W związku z uroczystościami Święta odbyło się cały szereg akademij.

O godz. 15.30 odbyła się w Teatrze Miejskim uroczysta akademja dla szkół średnich, o godz. 16 akademja dla wojska w Domu Żołnierza, o godz. 17 specjalne przedstawienie w Więzniu Karnym itp.

Wieczorem o godz. 20 w przepelnionej po brzegi sali Teatru Miejskiego odbyło się uroczyste przedstawienie galowe, na którym artysty Teatru Miejskiego z Bydgoszczy wystawili „Wieczór Fredrowski”. Na program wieczoru złożyły się: przemówienie, hymn narodowy, trzy komedje Al. hr. Fredry pt. „Pan „Benet”, „Świeczka zgasła” i „Lita et Compagnie”. Program zakończył się wystawieniem żywego obrazu pt. „Trzeci Maja”.

Przedstawienie to wzbudziło ogólne uznanie tak dla kierownictwa Teatru jak i wyko-

nawców. Tych ostatnich darzono niemiłkającymi oklaskami.

3-go maja w Gdyni

W miarę rozwoju Gdyni obchód 3 maja staje się w naszej nadmorskiej stolicy z roku na rok coraz wspanialszy coraz bardziej uroczysty. Święto narodowe jest u nas nie tylko uczczeniem rocznicy wiekopomnej Konstytucji, lecz zarazem niejako przeglądem rosnących sił młodego miasta politycznego — sił liczebnych, materialnych i moralnych. Dlatego też z taką dumą i radością patrzymy, jak z roku na rok wydłuża się wąż tradycyjnego pochodów, jak też rozwija się szeregi organizacji, jak coraz pięknie przystraja się miasto w sztandary biało-czerwone...

Krzepnie w Gdyni duch obywatelski, ogniskuje się społeczeństwo dokoła wspólnych ideałów i celów pracy — a wszystko to, jak w barwnej rewji ukazuje nam obchód 3 majowy, z roku na rok potężniejszy w swym plastycznym wyrazie.

Wczorajsze święto narodowe w Gdyni: zażmił: wszystkie poprzednie jego obchody. Połowa msza św., celebrowana na placu przed kościołem N. M. P. przez ks. dziekana Turzyńskiego, zgromadziła tysiączne tłumy wiernych ujęte w rozległy czworobok utworzony przez wyciągnięte w szeregach oddziały wojska, szkół i organizacji. Cała Gdynia modliła się tu żarliwie o pomyślność i wielkość Ojczyzny.

Po odprawieniu uroczystego nabożeństwa, przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych udali się na wyznaczone miejsce na wprost gmachu poczty, skąd p. Komisarz Rządu Sokół i Komendant wybrzeża p. kmł. Frankowski w zastępstwie nieobecnego Dowódcy Floty, odebrali defiladę w karnym ordynku maszerujących oddziałów. Wreszcie, na zakończenie głównej części obchodu na placu przed Morskim Okiem odbyła się wielka akademja o bogatym programie.

Całość obchodu, jak już podkreśliśmy poprzednio, wypadła w sposób imponujący podniosły. Szczegółowy defilady i akademji podamy w następnym numerze.

P. Wojewoda w podróży inspekcyjnej po Pomorzu

P. Wojewoda Pomorski, Kirtiklis, w ostatnich pięciu dniach kwietnia odbył inspekcję powiatów: sepoleskiego, chojnickiego, tucholskiego, morskiego i tczewskiego.

Po przybyciu w dniu 26 ub. m. do Starostwa w Sepólnie p. Wojewoda przyjął raport oddziałów przysposobienia wojskowego, odbywających nocne ćwiczenia, poczem udał się w towarzystwie p. starosty Ornassa do Lichorza, gdzie powstał pożar kilku domów i zabudowań gospodarczych. Również przysłuchiwał się p. Wojewoda wykładom na kursie gazowym w sali sejmikowej.

W dniu 27 kwietnia przybył p. Wojewoda do Chojnic. Po odbytej w Starostwie konferencji zwiedził uruchomioną na nowo w Czersku pow. chojnickiego fabrykę mebli i listew

„Zakłady Przemysłowe sp. z o. o.” oraz miejscowe tartaki.

Dalszą podróż inspekcyjną odbył p. Wojewoda w towarzystwie p. Starosty morskiego pod Karwią, Jastrzębią Górą i Hallerowem, interesując się sprawami uporządkowania przybrzeża w związku z nadchodzącym sezonem letnim. Między innymi p. Wojewoda zwiedził majątek państwowy Poczernino, tereny, przeznaczone na park im. Derdowskiego, interesując się planami rozpoczęcia prac, które wkrótce będą podjęte. Po tej podróży p. Wojewoda odbył konferencję w Komisariacie Rządu w Gdyni.

W drodze powrotnej do Torunia p. Wojewoda w Tczewie zwiedził ognisko harcerskie.

75 mil. serja biletów skarbowych krótkoterminowe papiery lokacyjne przedsiębiorstw

Bank Polski rozpoczął w tych dniach sprzedaż biletów skarbowych z serji I, emitowanych przez Skarb Państwa w wysokości 75 mil. zł. Bilety te, pomyślane są, jako krótkoterminowy tryb lub sześciomiesięczny papier lokacyjny dla instytucji kredytowych oraz przedsiębiorstw, obracających większymi sumami gotówkowymi.

Podnieść należy, że ze względu na krótkie płatności tego rodzaju papiery nadają się przede wszystkim dla lokowania w nich pogotowia kasowego, tj. tych sum, które normalnie posiadaczom wogóle nie przynoszą odsetek, bądź też dają odsetki nieznaczne.

Bilety skarbowe, o ile ich termin płatności nie przekracza 3 miesięcy w każdej chwili mogą być dyskontowane zgodnie z art. 60 statutu w Banku Polskim. Są one więc najpłynniejszą formą lokaty i dają ich posiadaczom pełną gwarancję zamiany tych biletów skarbowych na gotówkę, nawet przed terminem płatności i to bez jakichkolwiek strat kursowych. Jednoczes-

nie bilety skarbowe przynoszą stosunkowo znaczny procent, który wynosi dla biletów 3 miesięcznych 4 i pół procent od sta, zaś dla biletów 6 miesięcznych 6 od sta w stosunku rocznym.

Bilety skarbowe wypuszczone zostały w odcinkach po 1000 i 10000 złotych. Procenty od nich płatne są zgóry przez potrącenie od wartości imiennej biletu.

Terminy płatności poszczególnych biletów ustalane są w momencie ich sprzedaży przez wpisanie w odpowiedniej rubryce przez kasjerów Banku Polskiego daty wystawienia. Terminy płatności przypadają więc za 3 lub 6 miesięcy od wpisanej daty, zależnie od rodzaju biletu.

Z chwilą zapadnięcia terminu płatności, bilety skarbowe wykupywane będą w ciągu 6 miesięcy przez wszystkie oddziały Banku Polskiego, jak również przez inne instytucje, upoważnione przez ministra skarbu. Po upływie tego 6 miesięcznego okresu, aż do czasu prze-

Ubezpieczenia w złocie

Ze względu na wahania dolara posiadacze polis ubezpieczeniowych, zawieranych w dolarach, znaleźli się w kłopotach, ponieważ polisy te uległy pewnej deprecjacji.

Aby uchronić ubezpieczających się od ryzyka spadku waluty, angielskie Tow. Ubezpieczeń „Prudential”, które miesiąc temu rozpoczęło w Polsce działalność, jak również Tow. „Przezorność”, należące do koncernu Prudential, wprowadziły ubezpieczenia w złocie. Polega to na tym, że jednostka monetarna, w jakiej zawarto ubezpieczenie, określona jest zawartością czystego kruszcu (1 złoty—900/5332 grama czystego złota). W ten sposób transakcja taka jest jakoby dokonana nie w walucie ale w czystym kruszcu i jako taka nie podlega wahaniom walutowym, lecz oparta jest tylko na cenie czystego złota.

Zmiany na stanowiskach starostów w Wielkopolsce

Marjan Szczerbiński, starosta powiatowy w Żninie, został zwolniony z dotychczasowego stanowiska i mianowany radcą wojewódzkim w urzędzie wojewódzkim poznańskim.

Tadeusz Karpiński starosta powiatowy w Szamotułach, został zwolniony z dotychczasowego stanowiska i mianowany starostą powiatowym kościańskim.

Narajewski, starosta powiatowy w Kościanie, został zwolniony i mianowany starostą powiatowym szamotulskim.

Ignacy Wujek, starosta powiatowy w Wągrowcu, został zwolniony i mianowany starostą powiatowym żnińskim.

Zjazd związku powiatów

W dniach 6 i 7 bm. odbędzie się w Warszawie zjazd Związku Powiatów Rzplitej Polskiej. W zjeździe wezmą udział przedstawiciele wszystkich powiatów z całego terenu Rzplitej.

W toku obrad omówione będą aktualne sprawy samorządowe, sprawy szkolnictwa powszechnego, oraz działalność Związku.

Dwa nowe metale Wynalazek warszawskiego chemika

Warszawski chemik, specjalista w zakresie metali szlachetnych, p. J. Baron, wynalazł w ostatnich dniach dwa nowe metale szlachetne pn. „Pedag” i „Baror”. Metale te mają być specjalnie stosowane w dziedzinie demystycznej. „Baror” zastąpić ma platynę, „Pedag” zaś wyrugować wszelkie szkodliwe nieszlachetne metale, sprowadzane do nas z Niemiec.

Oba te wynalazki opatentowane zostały w urzędzie patentowym RP.

46 letnia wędrówka butelki na Łabie

W Łabie poniżej Hamburga wylowiono butelkę z listem która jak wynika z daty umieszczonej na liście była wrzucona do rzeki pod Hamburgiem 17 lipca 1887 roku. Przez 46 lat butelka była rzucona przez przypływ i odpływ pomiędzy Hamburgiem a morzem.

Zakończenie głośnego procesu teatralnego

Jak wiadomo w związku z wystawieniem w Poznaniu faktomontażu Józefa Tepy pt. „Fraulein Doktor” osnutego na tle dziejów niemieckiej agentki z czasów wojny Anny Marji Lesser, doszło do poważnego zatargu między autorem a dwoma teatrami w Poznaniu Polskim i Nowym, Teatr Nowy pierwszy przystąpił do opracowania sztuki, gdy natomiast teatr Polski pierwszy nabył prawo jej wystawienia. Niezwykła ta sprawa oparła się o sąd. Na rozprawie nastąpił sensacyjny zwrot — oto obaj powodowie tj. Teatr Polski i autor cofnęli swoją skargę, wobec czego sąd umorzył sprawę a koszty nałożył na powodów. Sztuka jest grana przez Teatr Nowy z dużym powodzeniem.

Polski gips do Finlandji

W wyniku zainteresowania, jakie panowało ostatnio w Finlandji dla gipsu polskiego, mają być w najbliższych dniach podjęte pierwsze transporty gipsu na ten rynek, przyczem istnieją widoki, że dostawy tego artykułu będą się nadal rozwijać pomyślnie.

dawnienia tj. do upływu lat 10 od daty płatności, bilety skarbowe wykupywane będą przez kasę I Urzędu Skarbowego w Warszawie.

Bilety skarbowe mają wszystkie prawa papierów pupilarnych i mogą być używane przy wpłacie kaucyj, wadłów itp.

KRONIKA

piątek
5
maja

TORUN

Kalendarzyk rzym.-kat.

Czwartek Floriana M.
Piątek Piusa v. P. W.

— Nocny dyżur aptek. W śródmieściu dyżur do środy dnia 3 maja włącznie apteka „Pod Lwem”, Rynek Nowomiejski. Na Bydgoskiem: św. Anny, Mickiewicza. Na Mokrem: „Pod łabędziem”, Kościuszki 15.

Repertuar kin:

Mars — „Nagana”.
Światowid — „Gasnące płomienie”.
Palace — „Sto metrów miłości”.

TEATR-POLSKI

Sezon 1932/33

Kier.: Józef Cornobis.

W czwartek, dnia 4 maja br. o godz. 20-tej przedstawienie zakupione przez Administrację „Słowa Pomorskiego” „Panna w koszarach”
Komedja muzyczna w 3 aktach
M. de Craze
Passe-partout nieważne.

W piątek, dnia 5 bm. o godz. 20 przedstawienie dla wojska „Powrót Posła”
Komedja w 3 aktach J. U. Niemcewicza.

Z miasta

— Obchód Święta Narodowego w gimn. im. Kopernika. We wtorek 2 maja odbył się w gimn. im. Kopernika obchód rocznicy 3 majowej, urządzony staraniem koła historycznego. Po krótkim zagajeniu prezesa ucz. Wjałbego b. prezes koła, ucz. kl. VII Potocki wygłosił długi wyczerpujący referat b. starannie opracowany tak pod względem formy jak i treści.

Deklamacje oraz występy chóru i orkiestry dopełniły program udanej uroczystości, które zakończono w podniosłym nastroju od śpiewaniem hymnu narodowego.

— „Kwestja bałtycka jako zagadnienie międzynarodowe. W cyklu czterech odczytów poświęconych Pomorzu i Bałtykowi prof. Uniw. Jagiellońskiego dr. Władysław Konopczyński wygłosił dnia 4 maja o godz. 20 w auli gimnazjum im. Kopernika w Toruniu odczyt pt „Kwestja bałtycka jako zagadnienie międzynarodowe”. Wstęp na odczyt 50 gr dla dorosłych, 20 gr dla młodzieży i wojskowych niższych stopni.

— Zapisy w przyw. szkole im. św. Teresy dr. Zofji Szczepkowskiej codziennie 12—13 godz. Zgłoszenia dzieci od 6—14 lat do klasy I—VI przyjmuje dyrektorka w budynku szkolnym Kościuszki 4. (2418)

— Kino szkolne wyświetla w kinie Palace polski film sportowy pt. „100 metrów miłości”. W piątek dnia 5 maja dla młodzieży szkół męskich, w sobotę dnia 6 dla młodzieży szkół żeńskich. Początek przedstawień o godz. 14.45.

— Zw. Podch. Rez. Zebranie miesięczne 4 maja br. o godz. 19.30 w Strzelnicy. Po miesięcznym, nadzwyczajnie walne zebranie — wybór delegatów na zjazd okręgowy. (2559)

— Miesięczne zebranie ogrodników. Zarząd Towarzystwa Ogródków Działkowych im. króla Jana Sobieskiego w Toruniu, ul. św. Józefa zaprasza swych członków na miesięczne zebranie, które odbędzie się w dniu 4 bm. br. o godz. 18 w dużej sali Sejmiku Powiatu Toruńskiego (Starostwo Powiatowe). Goście mile widziani. O przydział kilkunastu pozostałych działek ogrodników oraz budowlanych można zgłosić się na zebraniu. (2558)

— Bacność inwalidzi, wdowy i sieroty wojenne! Zebranie miesięczne miejscowego Koła odbędzie się w czwartek dnia 4 maja br. o godz. 18 w „Ognisku” SMP przy Szosie Chelmskiej. Przybycie członków konieczne. Komisja Administracyjna.

— Z organizacji PWK do OK. W piątek dnia 5 maja o godz. 20 (zamiast w środę 3 maja) odbędzie się zebranie klubu pań. — Goście i sympatycy organizacji mile widziani.

— Kurs dla Sióstr Pog. San. PCK. W związku z ogłoszeniem w prasie o kursie dla Sióstr Pog. San. Polskiego Czerwonego Krzyża, niniejszem zawiadamiamy się, że przyjmowana nie podać kandydatek przedłuża się do dnia 10 maja br. włącznie. Bliższych szczegółów udziela biuro Zarządu Okręgu PCK w Toruniu, Stary Rynek Nr. 10, II p. O przyjęciu na kurs i o dniu rozpoczęcia kursu zostaną kandydatki powiadomione.

Święto Jedności i Zgody w Toruniu

Stolica Pomorza uroczystie obchodziła dzień 3 Maja

Święto jedności i zgody, rocznicę wielkopomorskiej konstytucji majowej obchodziła stolica Pomorza uroczystie i radośnie. Już w przeddzień święta prastary gród Kopernika przyjął szatę oświetlania. Gmachy państwowe, samorządowe i domy prywatne przybrano w sztandary o barwach narodowych, emblematy państwowe, oraz portrety p. Prezydenta Rzeczypospolitej i Marsz. Piłsudskiego. Okna ozdobiono nalepkami T. C. L.

Wieczorem przeszedł ulicami miasta castrzyk oddziałów wojskowych i PW.

Dzień święta narodowego rozpoczął się pobudką i hejnałem z wieży ratuszowej, poczem o godz. 9,5 odbyła się na Placu św. Katarzyny rewja wojskowa i oddziałów PW, oraz organizacja, biorących udział w uroczystym nabożeństwie połowem i defiladzie.

UROCZYSTA MSZA ŚW. POŁOWA.

Niebawem Plac św. Katarzyny — zapelnili

tłumy publiczności, pragnące wziąć udział w nabożeństwie. Oddziały wojskowe, oddziały PW, młodzieży przedpoborowej, organizacje i stowarzyszenia ze sztandarami ustawiły się w wielkim ezworoboku dookoła ołtarza.

Tuż przed ołtarzem zajęli miejsca p. Wojewoda pomorski Kirtiklis i inspektor armji p. gen. dyw. Norwid-Neugebauer.

W uroczystym nabożeństwie wzięli ponadto udział m. in. pp.: wicewojewoda Dr. Seydlitz, prokurator Sądu Apelacyjnego Jawor-nik, Starosta Krajowy Pomorski Łacki, gen. dyw. Prich, nac. Lepkowski, gen. Maksymowicz-Raczyński — komendant garnizonu, prezydent miasta Bolt, prezes Sądu Okręgowego Rądlowski, Prokurator Sądu Okręgowego Studnicki i inni.

Uroczystą mszę św. połową celebrował ks. dziekan Sienkiewicz w asyście księży kapelanów.

Po skończeniu nabożeństwa oddziały woj-

skowe, PW i organizacje pozostę formowały się do defilady.

DEFILADA.

Tymczasem Rynek Staromiejski i ulice doń wiodące zaległy tłumy publiczności. Na specjalnej trybunie, zajęli miejsca przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych z p. p. wojewodą Kirtiklisem i inspektorem armji gen. Norwid-Neugebauerem na czele, aby odebrać defiladę.

Przed defiladą p. wojewoda Kirtiklis odebrał raport od sztafety kolarskiej organizacyj PW., która wręczyła p. Wojewodzie adresy holdownicze.

Dźwięki zbliżającej się orkiestry oznajmiły, że rozpoczyna się defilada.

Dowodził nią p. ppulk. Greffner.

Na długą, wielobarwną wstęgę oddziałów defilujących złożyły się wszystkie oddziały wojskowe tutejszego garnizonu, ze którymi postępował oddział policji, a dalej karne oddziały naszej armji rezerwowej ze sztandarami Federacji, a więc Powstańcy i Wojsca OK VIII, Związek Strzelecki, Podoficerowie Rezerwy, dalej świetnie się prezentujące oddziały młodzieży przedpoborowej i Harcerstwa. Niezwykłe barwną wstęgę tworzyły oddziały harcerstwa żeńskiego i męskiego. Dalej postępowały oddziały Przysp. Kobiet do Obr. Kraju, Strzelczyń, Stow. Mł. Polskiej, Sokoła, Hallerczy-ey, wreszcie Cechy i Stowarzyszenia ze sztandarami. Poehód barwnie zamykał oddział cyklistów „Sokoła”. Defiladę oddziałów PW. prowadził p. por. Wojdatt.

Wielobarwna wstęga pociągu przesuwala się głównymi ulicami miasta przez przeszło godzinę wśród szpalery tysięcznych tłumów, dając wyraz sily organizacyjnej grodu Kopernika.

W dalszym ciągu programu obchodu święta narodowego odbyły się po południu na boisku miejskim zawody sportowe.

PRZEDSTAWIENIE DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

W godzinach po południowych odbyło się w teatrze miejskim bezpłatne przedstawienie dla młodzieży szkolnej, zakupione przez p. wojewodę pomorskiego Kirtiklisa. Przedstawienie poprzedziło przemówienie ucznia 8 kl. Gimnazjum im. Kopernika Kowalaka.

UROCZYSTE PRZEDSTAWIENIE W TEATRZE.

Uroczystości dnia wczorajszego zakończyło galowe przedstawienie w Teatrze Miejskim w obecności przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, oraz wybitnych przedstawicieli miejscowego społeczeństwa.

Przedstawienie poprzedziło ekolicznosciowe przemówienie, wygłoszone przez p. radcę inż. K. Ulatowskiego.

Miasto nasze przybrało w dniu Święta Narodowego szatę oświetlania. Las sztandarów, malownicze dekoracje w postaci transparentów i girland, nalepki widniejące z poza ram okiennych, wszystko to tworzyło uroczysty obraz, składając się na mozaikę żywą i barwną.

Wszędzie panował nastrój uroczysty. Nawet przyroda, zda się brała udział w uroczystościach, gdyż skąpała miasto nasze w potoki wiosennego słońca.

W święcie narodowym uczestniczyły wszystkie warstwy miejscowego społeczeństwa. Było ono wspaniałą rewją sił, było dowodem, że społeczeństwo zbrało się na frontie pogotowia czynu i pracy państwowej, było dowodem, że społeczeństwo stolicy Pomorza, stanowi na tym froncie jedność w sobie krzepką i zwartą. Było jeszcze dowodem, że idea stworzenia wielkiej armji rezerwowej Pomorza ogarnia wszystkie bez wyjątku warstwy.

a.

KUPON
„DNIA POMORSKIEGO”
upoważnia do wzięcia udziału w konkursie
„Każdemu wolno pisać recenzje”
(wyciąć i dołączyć do koperty)

„Gasnące Płomienie”
w Kinie Światowid

I. kupon upoważnia do nabycia
2 biletów ulgowych.
(wyciąć i przedłożyć w kasie)

Przeszło 4 tysiące śpiewaków

z całej Polski weźmie udział w kongresie muzyki kościelnej

Wszepolski Kongres Muzyki Kościelnej, połączony ze Zjazdem Pom. Związku Kół Śpiewaczych, który odbędzie się w Toruniu w dniach 4—6 czerwca, pod protekto-ratem p. Wojewody Pomorskiego Kirtiklisa i J. E. Ks. Biskupa Dr. Okoniewskiego, zapowiada się imponująco. Świadczy o tem chociażby wielka ilość chórów, które zgłosiły udział w Kongresie. Dotychczas zgłosiło udział 60 chórów z całej Polski i 2 chóry polskie z zagranicy. Przeszło 4.000 śpiewaków ze wszystkich zakątków Rzeczypospolitej zjedzie się w tym czasie do Toru-

nia, by wziąć udział w wielkim święcie pieśni.

Ponadto uroczystości uświetni przyjazd 4 Ks. Biskupów, oraz szeregu wybitnych muzyków słowiańskich.

Komitet Wykonawczy czyni wszystko, by uroczystości te wypadły jak najwspanialsze. Szczegóły programu podamy w swoim czasie.

Kongres Muzyki Kościelnej poprzedzi Zjazd delegatów Zjednoczenia Związków Śpiewaczych z całej Polski, który odbędzie się w Toruniu w dniu 3 czerwca.

Święto wiosny w harcerskich drużynach Torunia

Dzień swego patrona harcerstwo toruńskie obchodziło w ubiegłą niedzielę uroczystie. — Z ogniska harcerskiego wyruszyły wszystkie drużyny męskie do kościoła Chrystusa Króla na Mokrem na uroczystą Mszę św., którą odprawił kapelan hufca harcerskiego ks. Głowczewski piękne kazanie okolicznosciowe wygłosił ks. Węgielewski.

Po nabożeństwie odbył się przemarsz drużyn przed władzami harcerskimi z dh. pfm. Żuchowski na czele. Mimo dotkliwego zimna odbył się następnie tradycyjny bieg harcerski, podczas którego harcerze toruńscy zdali świetny egzamin swego wyrobienia technicznego i umysłowego, wszak umysł i orientacja w biegu tym odegrały dominującą rolę. Startowały 4 zastępy po 7 harcerzy i to z drużyny 1 (pozaszkolnej), 2 (przy szkole wydziałowej) 3 (żeglarskiej) i 9 (przy seminarjum naucz.). Miejscem startu była Góra Stracenia przy klasztorze OO Redemptorystów. Zastępy startowały w odstępach po pół godziny. Trasa biegu i zadanie zastępu do ostatniej chwili trzymane były w tajemnicy. Zadanie biegu harcerskiego polegało na: zrobieniu wywiadu dworca północnego, znalezieniu w lesie ukrytego listu z instrukcją co do dalszej trasy

biegu, na egzaminie z przyrody przez zebranie najróżniejszych gałązek drzew, na marsz do pewnego punktu oznaczonego na mapie, w którym ukryty był 2-gi list na wywołaniu stacji sygnalizacyjnej i odebraniu depeszy alfabetem Morse'a z instrukcją co do dalszej trasy, na opatrywaniu i przeniesieniu chorego na zrobionych ad hoc noszach, na odszukaniu strzelnicy, na której każdy harcerz zdać musiał egzamin ze sprawności strzeleckiej, na odszukaniu na mapie miejsca startu (polana białaska), na której odbywały się następnie egzamin z szybkości ustawiania namiotów i okopywania ich, wdrapywania się na drzewo, zbudowania kuchni polowej itd.

Bieg ukończyły wszystkie cztery zastępy.

W ogólnej klasyfikacji 1-sze miejsce zajął zastęp drużyny żeglarskiej zdobywając 73 punkty na 100 możliwych, 2 miejsce zajął mistrz zeszloroczny zastęp drużyny semin. (68 pkt.) 3 zastęp drużyny pozaszkolnej (68 pkt. mając gorszy czas biegu od zastępu drużyny semin.) zaś 4 i ostatnie miejsce jak w roku ubiegłym zajął zastęp drużyny 2-giej (60 pkt.).

Po zakończeniu biegu odbył się wspólny powrót do miasta.

Polacy do polskich sklepów po polskie towary

Zarząd Koła toruńskiego Stow. Rodzina Wojskowa nadsyła nam następujące pismo:

Solidaryzując się z akcją bojkotu towarów niemieckich Stowarzyszenie Rodzina Wojskowa w Toruniu zwraca się do kupców polskich stolicy Pomorza z wezwaniem, by nie zapo-trywali swych sklepów w towary niemieckiego wyrobu.

Przemysł polski stoi dosyć wysoko, by zaspokoić wszystkie wymagania. Wzmoczone przez bojkot towarów niemieckich zapotrzebowanie, zwiększy wydajność fabryk polskich, spowoduje udoskonalenie wyrobów i dostarczy pracy rzesom robotników polskich pozbawionych pracy przez Niemców.

Niech będzie hasłem naszym: *Polacy do polskich sklepów po polskie towary.*

Łącznie z tą akcją Stowarzyszenie pragnie poruszyć jeszcze jedną sprawę. Dziwnie uderza i razi uczucia narodowe każdego Polaka fakt, że w sklepach polskich w Toruniu słyszy się często mowę niemiecką. Przykrem było zawsze, a specjalnie teraz gdy taką nienawiścią do wszystkiego co polskie ziele wszelkie poczynania niemieckie.

Goście wiece apelujemy do kupców polskich by zakazali w swych sklepach podwładnym swoim używać języka niemieckiego. Każdy obywatel polski, gdy będzie do tego koniecznością zmuszony, potrafi porozumieć się po polsku.

Stowarzyszenie Rodzina Wojskowa
Kolo Toruń.

Z Konfraterni Artystów

Dzisiaj w czwartek o godz. 8 odbędzie się w lokalu Kasyna Urzędniczego przy ulicy Bydgoskiej 12 wieczór dyskusyjny jako dalszy ciąg odbytego zebrania w miesiącu lutym. Wieczór ten poświęcony będzie *zagadnieniom mozaikowej architektury.* Odczyt na powyższy temat wygłosi inż. arch. Tłoczek. Po odczycie dyskusja.

Konfraternia Artystów uprasza wszystkich pp. Fratrów o liczne przybycie. Goście wprowadzani przez pp. Fratrów — bardzo mile widziani.

Z teatru

— Przedstawienie dla wojska. W piątek dnia 5 maja br. o godz. 20 specjalnie przedstawienie dla wojska „Powrót posła”. Abonamenty i passe partout nieważne.

„Café Americana“

Bydgoszcz, Plac Wolności 1.

CODZIENNE

Koncert Artystyczny

W niedzielę i święta od godziny 12.30 do 2-jej **matinee.**

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. IV. zamieszkały w Bydgoszczy, Św. Florjana 3, na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 8 maja 1933 r. od godz. 10 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Jana i Władysława Wachowskiich w jego lokalu w Bydgoszczy, Św. Trójcy 21 składających się z umebłowania mieszkaniowego oraz wozu reżnickiego, oszacowanego na łączną sumę 2610 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 21 kwietnia 1933 r.
Zlec. Nr. 939 VIII.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rew. VI. zamieszkały w Bydgoszczy, Św. Florjana 3, na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 8 maja 1933 r. od godz. 12 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Jerzego Seltnera, Małgorzaty Seltner i małż. Jerzego Seltnera w jego lokalu w Bydgoszczy, Chwytowo 5 składających się z urządzenia mieszkan-owego oraz maszyny do szycia, oszacowanych na łączną sumę 837 zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 22 kwietnia 1933 r.
Zlec. Nr. 940 VIII.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, VII. rewiru zam. w Bydgoszczy, ul. Śniadeckich 7 na zasadzie art. 602 i 604 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 4 maja br. o godz. 11.00 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości znajdujących się w lokalu Firmy P. Nowacki w Bydgoszczy, ul. Rycerska 9, a mianowicie: 60 ram do rowerów, oszacowanych na łączną sumę 1.200,— zł., które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz dnia 1 maja 1933 r.
Zlec. Nr. 917 VIII.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, VII. rew.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W piątek 5 maja br. o godz. 10.30 sprzedawać będą przy ul. Jasnej 33 najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą: szafę z lustrem jasn. trzydrzwiową i 1 umywalkę z lustrem.

Zlec. Nr. 824 VIII.

Komornik Sądu Grodzkiego, rew. II. w Bydgoszczy.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, VII. rewiru zam. w Bydgoszczy, ul. Śniadeckich 7 na zasadzie art. 602 i 604 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 4-go maja br. o godz. 11.00 odbędzie się licytacja publiczna w lokalu firmy C. Hartwig S. A. w Bydgoszczy, ul. Dworcowa następujących ruchomości: 1 partję maszyn drukarskich, 1 torceptan, 1 komp. aparat radiowy, 1 szafa żelazna z biurkiem, 6 worków nasion bawełnianych, 1 skrzynia proszku do prania i partję różnych sprzętów domowych, mebli, 8 umywalk i 10 klozetów emaljowych, 1 maszynę do szycia, 1 taśma żelazna do fabrykacji szorotek, 1 partję różnych narzędzi, 2 bele kolder, 1 partję krzesel jębowych (surowe), 1 partję desek bukowych i wiele innych przedmiotów domowych.

Zlec. 917/VIII.

(—) Cze niewła, komornik w Bydgoszczy.

POSTANOWIENIE W sprawie odroczenia wypłat firmy S. J. Kiewe Tow. Kom. w Grudziądzu ul. Stara 6 na podstawie wniosku dłużniczki, działającej przez kupców Natana Rosenbauma i Franciszka Koliwera z dnia 20. III. 1933 r. po przeprowadzeniu rozprawy nad powyżej powołanym wnioskiem w dniu 5 kwietnia 1933 r. Sąd Grodzki w Grudziądzu powziął następujące postanowienie: Otwiera się postępowanie układowe między firmą S. J. Kiewe Tow. Kom. w Grudziądzu ul. Stara 6 zast. przez kupców Natana Rosenbauma i Franciszka Koliwera a jej wierzycielami na następujących warunkach: 1) Zmniejszenie sumy długów równomiernie dla wszystkich wierzycieli o 60%, przy zaistnieniu warunków przewidzianych w art. 57 ustawy o odroczeniu wypłat Dz. Ust. 27/28. 2) Rozłożenie na raty spłaty zmniejszonych długów na termin łączny nie dłuższy jak jeden rok, licząc od dnia uprawomocnienia się uchwały zatwierdzającej układ zapobiegawczy, w następujących terminach: a) 10% w upływie 3 miesięcy, b) 10% dalsze po upływie 6 miesięcy, c) 10% następnie po upływie 9 miesięcy i d) 10% ostatnie po upływie 12 miesięcy. 3) od dnia wszczęcia odroczenia wypłat t. j. od 22 grudnia 1932 r. nie biegną żadne odsetki ani też nie dolicza się żadnych kosztów wierzycieli, a) rekojmia zabezpieczająca wykonanie wyżej wymienionych propozycji układowych ma być ograniczoną współwłasnością wierzycieli i rozporządzeniem majątkiem firmy na czas wykonywania układu zapobiegawczego i to w formie dodania firmie nadzorczy ewentualnie zarządcy z ramienia wierzycieli, którego zakres uprawnień określi Sąd, 5) Układem nie są objęte wierzytelności wymienione w art. 19 rozp. Prez. R. P. o odroczeniu wypłat (Dz. Ust. 27/28).

Grudziądz dnia 11 kwietnia 1933 r.

N. 16/32

Sąd Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. VI. zam. w Toruniu ul. Szeroka 33 obwieszcza, że licytować będzie w dniu 5 maja 1933 o godz. 11 u sped Sadeckiego za gotówkę najwięcej dającym: kanapy, 6 konsolek, 6 krzesel, 1 fotel, 2 podstawy z lustrami, 2 bufety, 2 białozłote, 6 lusterek, 4 ramy do luster, 1 garderobę z lustrem, 6 nocnych stolików 3 szafy kuchenne, 3 materace, 2 łóżka dziecinne, 2 sypialnie, szafę do zegara, 3 stoły, biurko, nadbudówkę do nocnych stolików, 2 umywalki z lustrami, 3 obrazy i inne rzeczy, licytacja ta odbędzie się napewno.

Jarowski, komornik w Toruniu.

Przysposobiam do egzaminów, udzielam

lekcyj

francuskiego, angielskiego niemieckiego i gry na fortepianie. Adamska, Sukienicza 4, Toruń. 803

Chiromanta-Astrolog

światowej sławy z długoletnią praktyką Ryszard Morawski-Kalwini ten, który jest ogłaszany przez radio. Powie każdej osobie z linii rąk, rysów twarzy, oraz przy pomocy „Laski magicznej“, a także z fotografii i pisma jej przeszłość, i przyszłość odgadnie myśli i zamiary, powie do czego każdy w życiu się nada. Przyjmuje codziennie w Toruniu Hotel Pod Orłem pokój 30. Pozostaje tylko do 5 maja. 2376

Wapno Cement

oferują

Bracia Pichert

Toruń, Przedzamcze 7. tel. 1532.
Chełmża, Kolejowa 19. tel. 14.
Chojnice, Szosa Gdańska 39. tel. 211. 2503

2—3 pokoje

umeblowane osobno lub razem, w pobliżu parku miejskiego z używanym pianina i telefonu wynajm. Zgłoszenia do „Dnia Grudziądzkiego“ pod nr. 1069.

Bilans netto na dzień 31 grudnia 1932 r.

Stan czynny:	Stan bierny:
Kasa 16.772,28	Kapitał udziałowy . . . . . 10.960,—
Wekła 72.257,55	Kapitał rezerwowy 5.458,37
Papiery wartościowe . . . . . 4.182,—	Fundusze obrotowy . . . . . 6.000,—
Udziały . . . . . 1.400,—	Rezerwa podatkowa . . . . . 3.000,—
Zboże i mąka 222.878,51	Kontokorent 275.631,17
Węgiel, oleje smary 8.497,33	Akcepty 72.637,30
Worek 49.351,41	Zysk z r. 1931 101,38
Wątpliwe pretensje . . . . . 61,—	Zysk z r. 1932 . . . . . 1.672,16
375.400,38	375.400,38

Rachunek strat i zysków

WINIEN	MA
Koszty handlowe 219.282,73	Zysk brutto na towarów 1.463.392,94
Worki 270.654,41	Pozostałość z roku 1931 101,38
Odeśki, podatki i prowizje 306.646,51	
Koszty fabrykacji 354.308,47	
Dzierżawa mlyna 141.504,77	
Strata na dłużnikach 169.324,41	
Zysk netto za r. 1932 . . . . . 1.672,16	
Pozostałość z r. 1931 101,38	
1.463.494,32	1.463.494,32

Toruńska Spółdzielnia Handlowa
z ograniczoną odpowiedzialnością w Toruniu.

2493

1 milion zł
tym razem w szczęśliwej kolekturze
Paweł Billert TORUŃ
nie padł
zato paść mogą
2 miliony złotych
w 27. Loterii Państwowej.

Losy I. kl. w cenie: 10 zł za 1/4 — 20 zł za 1/2 — 40 zł za 1/1

Proszę zamawiać jaknajwcześniej, gdyż ciągnięcie rozpoczyna się już 18 maja br., a popyt na losy z powodu korzystnie ułożonego planu gry dla grającego jest bardzo wielki.

Skład kolonialny z monopolem z mieszkaniem w dobrym punkcie zaraz do sprzedania. Zgłoszenia do Administracji „Dnia Pomorskiego“ Toruń pod nr. 2506.

Tapety listwy, szablony, farby, posklepy, lakiery, kleje malarskie i stolarskie oddaje kosztownie T. Rzymkowski, Hurtnowa Droga Toruń, Szczęka 42. 2561

Poszukuję pokojowej młodej, piśmienniejszej z dobrymi świadectwami, lubiącej dzieci, bezwzględnie czystej. Zgłoszenia pisemne do administracji „Dnia Pomorskiego“ Toruń.

I Ty

możesz stać się

miljonerem

kupując los I klasy 27 loterii w Szczęśliwej Kolekturze

W. KAFTAL i SKA

Bydgoszcz, ul. Jagiellońska nr. 2. Centrala Katowice.

gdyż **U nas stale padają największe wygrane:**

w 26 loterii padł u nas	Zł. 1.000.000	na Nr. 61415
w 25 loterii padła u nas największa premia i wygrana	Zł. 225.000	na Nr. 5351
w 23 loterii padła u nas premia	Zł. 100.000	na Nr. 112.616

oraz wielka ilość dużych wygranych na

dziesiątki milionów złotych

Szczęście sprzyja naszym graczom!

Ciągnięcie rozpocznie się już 18 bm.

Ceny losów: 1/4 40.— zł., 1/2 20.— zł., 1/1 10.— zł.

Zamówienia listowne załatwiamy odwrotnie!

P. K. O. 304.761.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

5 b. m. o godzinie 12-tej sprzedawać będą u spedytora Sadeckiego najwięcej dającym za gotówkę: urządzenia fryzjerskie, różne przyrządy fryzjerskie i wiele innych rzeczy.

(—) Chrzanowski, komornik sądowy w Toruniu.

Spis zapowiedzi Nr. 7.

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. pomocnik sanitarny Wilhelm Schmidt, zamieszkały w Tauplic pow. Teltow w Niemczech, syn zmarłego rolnika Frydrycha Schmitta i żony jego Wilhelminy z d. Wasbke, zamieszkał w Jezarkach pow. Świecie; 2. córka rolnika Helena Lena Lüttkopf, zamieszkała w Łozinaw, córka rolnika Augusta Lüttkopf i żony jego Anny z domu Bredlow, zamieszkałych w Łozinku pow. Świecie chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w „Dniu Pomorskim“, w Łozinku pow. Świecie i w gazecie niemieckiej w Niemczech.

Lubania — Lipiny, dnia 2 maja 1933 r.

Urzędnik stanu cywilnego:

Fr. Kruczyński

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. nieznana Jan Nacj pomocnik rymarski zamieszkały w Gdyni, przedtem w Gdańsku — Heubode syn Mikołaja Nacj gospodarza rolnego i tęcz małżonki Marii z domu Naporadna zamieszkałych w Stasiowie; Woli powiat stanisławowski; 2. niezamężna Maria Lietzau, atująca, zamieszkała w Gdańsku, Boltengang nr. 12, córka Augusta Lietzau robotnika i tęcz małżonki Marii z domu Stefanowskiej, zamieszkałych w Żurówce powiat kartuski; chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie nastąpić winno w Gdyni i „Gazecie Gdańskiej“.

Gdynia dnia 15 lutego 1933 r.

Urzędnik stanu cywilnego

Reinhardt.

W tut. rejestrze handlowym wpisano pod liczbą 153 dnia 21 marca 1933 firmę: Przedsiębiorstwo przemysłowo-budowlane A. Zaberek i Fr. Szczepankiewicz, tow. z ogr. por. w Toruniu. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest prowadzenie robót budowlanych i drogowych kolejowych, eksploatacja kamieniołomów, budowa mostów i wszelkie prace budownictwa i inżynierii. Kapitał zakładowy wynosi 20.000 złotych. Kierownikami spółki są: 1) Stanisław Fijałkowski z Torunia ul. Bydgoska 78 2) Antoni Zaberek z Torunia ul. Bydgoska 78. Umowę spółkową zawarto aktami not. Ossowskiego Nr. 5/3 z 23 I. 1933 i Nr. 24/32 rej. not. z dnia 1. 2. 19. 2 r. Spółkę zastępuje każdy kierownik z osobna samodzielnie. Zobowiązania wekowe podpisują obaj kierownicy razem.

Zlec. Nr. 281/IX

Sąd Grodzki, Toruń.

Zarząd Powiatowej Komunalnej Kasy Oszczędności w Gostyniu,

ogłasza konkurs
na budowę gmachu administracyjnego dla Kasy.

Warunki szczegółowe na żądanie. Termin ostateczny nadsyłania i otwarcie ofert nastąpi 23 maja 1933.

Zarząd pow. K. K. O. w Gostyniu zastrzega sobie dowolny wybór oferenta wzgl. niekorzystania z oferty wzgl. prawo zakupu projektu za cenę 300 złotych.

2501

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 17.

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok IV

610 zawodników na starcie

narodowego biegu na przelaj
Zwycięzcą — Kusociński

Warszawa, 4. 5. (PAT). W niedzielę w godzinach popołudniowych na terenie lotniska mokotowskiego odbył się szósty narodowy bieg na przelaj na dystansie 8 km.

W biegu startowała rekordowa liczba zawodników 610.

Niemal od startu prowadził Kusociński, który startował w klasie dla siebie. Przez cały czas przez nikogo nie był niepokojony. Wpadł na metę o kilkadziesiąt metrów przed następnym zawodnikiem, w czasie 23 min. 51,6 sek. Drugie miejsce zajął Fialka z Cracovii 24 min 39 sek.; trzecie miejsce zajął Robiński z Warszawy, czwarte Półtorak z Jagiellonii, piąte Strzałkowski, szóste Łukasiewicz, siódme miejsce

Duplicki, ósme Strzelec, dziewięte Kucharski. Kusociński zdobył poraz pierwszy nagrodę redakcji „Raz, Dwa, Trzy”.

Nagrodę zespołową zdobyła Jagiellonia. Drugie miejsce zajął klub Orzeł z Warszawy. Publiczności 6000 osób.

Weissówna poprawia swój rekord o 13 cm.

Olbzrumie tłumy widzów na święcie sportowem w Łodzi

Łódź, 4. 5. (PAT). W niedzielę odbyły się w Łodzi doroczne zawody lekkoatletyczne propagandowe o charakterze święta sportowego. Wejście na stadion kosztowało 10 i 5 groszy, to też na boisku zgromadziły się olbzymie tłumy widzów. Sensacją był wynik rzutu dyskiem, osiągnięty przez mistrzynię świata Ja

Król Albert na meczu Polska — Belgja

Manifestacje polsko-belgijskie z okazji meczu obu narodów

Bruksela, 3. 5. (PAT). Zapowiedziany na dzień 17 maja b. r. mecz piłkarski Polska — Belgja, odbyć się mający w Belgji, wywołuje olbzymie zainteresowanie nie tylko w sferach sportowych, lecz i wśród przedstawicieli władz państwowych.

Wyrazem tego wielkiego zainteresowania i wspaniałej manifestacji przyjaznych uczuć

obu narodów, jaką ma być mecz Polska — Belgja, jest decyzja, jaka w dniu dzisiejszym zapadła, w myśl której meczowi przyglądać się będzie król Belgji.

Początek uroczystości nastąpi 17 maja o godz. 7 wieczorem. Król Albert przybędzie na stadion o godz. 7,15 i będzie powitany przez burmistrza Brukseli, ministra Maxa oraz posła Rzeczypospolitej Polskiej p. Jackowskiego.

Potem nastąpi marsz armji belgijskiej o nagrodę króla. Startuje kilkadziesiąt sztafet, wysłanych przez wszystkie pułki wojska.

O godz. 8,30 wieczorem w salonach królewskich na stadionie odbędzie się herbata, wydana przez Króla dla organizatorów manifestacji, członków korpusu dyplomatycznego, rządu i generalicji.

Potem dopiero zostaną zapalone na stadionie wszystkie światła i rozpocznie się mecz piłkarski Polska — Belgja.

Mecze ligowe

Legja — Czarni 2:1.

Łwów, 4. 5. (PAT). Wczoraj odbył się we Lwowie mecz ligowy Legja — Czarni z wynikiem 2:1 (1:0) dla Legji.

Cracovia — Wisła 1:1.

Kraków, 4. 5. (PAT). Doroczne derby piłkarskie w Krakowie mecz o mistrzostwo Ligi między Cracovią i Wisłą zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 1:1 (0:0). Wynik remisowy krzywdzi Wisłę, która była lepsza od przeciwnika. Gra była prowadzona w ostrem tempie, ale fair.

22 pp. — Warszawianka 2:1.

Warszawa, 4. 5. (PAT). Na stadionie Legji odbył się mecz o mistrzostwo Ligi między Warszawianką a drużyną 22 pp. Zwycięstwo odniosła drużyna wojskowa w stosunku 2:1 (1:0). Wynik ten nie odpowiada przebiegowi gry, gdyż naogół zaznaczała się przewaga Warszawianki. Nie umieli oni jednak wykorzystać wszystkich sytuacji podbramkowych. Publiczności około 2000.

Nowy rekord polski w pływaniu

W Zabrzu odbyły się w tych dniach pływackie mistrzostwa Śląska Opolskiego z udziałem kilku polskich zawodników.

Na zawodach tych Karliczek ustanowił nowy rekord Polski w pływaniu na 100 mtr. na znak wynikiem 1:15,2 sek.

Gry sportowe na 700-lecie Torunia

Z okazji jubileuszu 700-lecia Miasta Torunia urządza GKS przy państw. Gimnazjum im. Kopernika w Toruniu pod protektoratem p. dyr. Dutkowskiego rozgrywkę o tytuł mistrzowski na Pomorzu drużyny szkolnej w grach sportowych.

Zawody te odbędą się w dniach 6 i 7 maja br. a przeprowadzone będą przed i po południu na placu gimnazjalnym przy ulicy Mickiewicza (obok kortów tenisowych TKLT). Udział biorą drużyny Chelmska, Grudziądzka, Inowrocławia, Bydgoszczy, Wąbrzeźna Lubawy Torunia i in.

Stogowski i Fryszczynowa

zwycięzcami turnieju tenisowego 3 maja w Toruniu

W dniu święta Narodowego 3 maja rozegrany został doroczny turniej tenisowy na placach TKLT, zorganizowany przez Toruński Klub Lawn Tenisowy dostępny dla wszystkich zawodników miasta Torunia, tak stowarzyszonych jak i niestowarzyszonych. Ogółem zgłosiło się 16 panów i 8 pań.

Wyniki techniczne: Panie: Orłowska — Dańska 6:4 6:3; Skórkówna — Florerowa 6:3 6:3; Tomaszewska — Wojtczakowa 6:1 6:3; Fryszczynowa — ks. Sulowska 6:2 6:2; Półfinały: Skórkówna — Orłowska 4:6 6:1 7:5, rewelacyj

na porażka trzykrotnej mistrzyni Torunia; — Fryszczynowa — Tomaszewska 6:3 6:1; Finał Fryszczynowa — Skórkówna 7:5 6:2.

Panowie: Cwierzefinały: Stogowski — Orchołski 6:0 6:1; podch. Wronka — kpt. Zaleski 6:1 6:4; podch. Tazbir — Żuchowski 6:3 6:2; podch. Czarnota — Błoch 6:4 6:3; półfinały Stogowski — podch. Wronka 6:3 6:2; podch. Tazbir — podch. Czarnota 6:4 7:5; finał — Stogowski — podch. Tazbir 6:0 6:2 6:0. Bardzo łatwo wygrana nie będącego jeszcze w formie mistrza Stogowskiego.

I Marsz Pogotowia Granicznego w Wejherowie

Ubiegła niedziela była pod znakiem wielkiej imprezy przysposobienia wojskowego, — zorganizowanej przez Tow. Powst. i Wojak. O. K. VIII „Marsz pogotowia granicznego” który corocznie będzie odbywać się w ostatnią niedzielę przed świętem narodowym. Marsz na przestrzeni 5 km, połączony ze strzelaniem drużyn do tarczy szkolnej na odległość 100 m. — Na pl. Wejhera zebrały się tłumy publiczności która z zainteresowaniem przyglądała się marszerującym drużynom. Na starcie stanęło 11 drużyn z nast. organizacji PW.

Powstańcy i Wojacy OK VIII z Gościcina, Redy i Wejherowa, Związek Rezerwistów z Wejherowa, Związek Podoficerów z Gościcina, Związek Strzelecki, Straż Graniczna, Policyjny Klub Sportowy Pocztowe PW, oraz Kolejowe PW. Ze startu maszerowały w 10 min. odstępach czasu drużyny przebywając trasę b. ciężką w dobrej kondycji.

Po obliczeniu czasu marszu i ilości trafnych strzałów komisja sędziowska przyznała I miejsce Straży Granicznej, która oprócz doskonałych wyników w strzelaniu osiągnęła najlepszy czas marszu. Drużyna ta przybyła w bardzo dobrym tempie witana na mecie burzą oklasków.

II miejsce zajęła drużyna Policyjnego Kl

bu Sportowego również w bardzo dobrej formie.

III miejsce zajęła drużyna Powstańców i Wojaków placówki Wejherowo. Zwycięskiej drużynie został wręczony w dniu 3 Maja puhar wędrowny oraz pamiątkowe żetony, pozostałym drużynom dyplomy.

Organizacja marszu wzorowa. — Zawodnicy otrzymywali posiłek przygotowany przez Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet. Badanie lekarskie zawodników przeprowadził p. dr. Majerowski.

Skład Polski na mecz z Holandją

W dniach 5, 6 i 7 maja odbędzie się w Holandji pierwszy mecz o puchar Davisa pomiędzy reprezentacją Polski a Holandją. Kapitan Polskiego Związku Lawn-tenisowego ustalił następujący ostateczny skład naszej reprezentacji: w singlach grać będą Hebda i Tłoczyński, poza tem do Holandji udaje się Wittmann, który walczyć będzie w dublu z jednym z singlistów. Skład dubla jest uzależniony od wyników uzyskanych w pierwszym dniu zawodów.

W razie zwycięstwa nad Holandją Polska walczyć będzie w Warszawie z Niemcami

Dwa biegi kolarskie pod Warszawą

Warszawa, 4. 5. (PAT). We środę rozegrany został w Jabłonie pod Warszawą drugi bieg kolarski o puchar dyrektora Państw. Urzędu Wych. na dystansie 100 km. Startowało 14 drużyn, reprezentujących 8 klubów.

Pierwsze miejsce zajęła drużyna Legja z Michałkiem, Oleckim i Targońskim, drugie miejsce zajęła drużyna Świt, trzecie miejsce Warsz. Tow. Cyklistów. Czas pierwszej drużyny 5 godz. 57 min. 23 sek. W klasyfikacji indywidualnej najlepszy był Michalak, który osiągnął czas 2 godz. 58 min. 31 sek.

Jednocześnie odbył się w Jabłonie bieg na 50 km dla zawodników niestowarzyszonych. Startowało 46 kolarzy. Zwyciężył Kamiński ze Świtu w czasie 1 godz. 30 minut 44 sek.

Kusociński i Hellasz pojedą do Pragi

Jak się dowiadujemy, Polski Związek Lekkoatletyczny postanowił wysłać do Pragi na międzynarodowe zawody, organizowane z okazji 40-lecia Slavii, dwóch naszych czołowych zawodników, Kusocińskiego i Hellasza.

Zawody odbędą się w dniach 16 i 17 maja br. Kusociński przybyłby do Pragi bezpośrednio z Italji, gdzie startuje 7 maja w Medjolanie, a 14 maja — we Florencji.

Konkursu hippicznego w Gnieźnie

Gniezno, 4. 5. (PAT). W trzecim dniu ogólnopolskich zawodów konnych, odbywających się w Gnieźnie rozegrano konkurs imienia szefa departamentu pułk. Karcza. Startowało 57 koni. Pierwsze miejsce zajął ppor. Gutkowski z 17 p. ul., drugie miejsce zajął por. Piechocki z 15 p. a. l., trzecie miejsce por. Szydłowski z 7 pac.

Prasa włoska o Polskim Związku Strzeleckim

Tryjeść. Miejscowy dziennik „Popolo di Trieste” drukuje obszernie sprawozdanie z rozwoju związków strzeleckich w Polsce. Przy tej okazji autor podkreśla wzorową organizację międzynarodowych zawodów strzeleckich we Lwowie w roku 1931.

220 zawodników zgromadził na starcie

I-szy Pom. Drużynowy Bieg na przelaj o puchar przechodni „Dnia Pomorskiego”

Drugi Drużynowy Bieg na przelaj o puchar przechodni „Dnia”

odbędzie się w Toruniu w niedzielę, 14 maja br.

Zgłoszenia nadsyłać należy do Redakcji „Dnia” Toruń, ul. Szeroka 11.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,20 zł
w łaskie na pierwszej stronie . . . 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w łaskie . . . 0,50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niższe, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersze m/m na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
40 fen. . . . . 10 fen.
50 fen. . . . . 10 fen.
Lubne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . . . 10 fen.
Przy sądowym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 3
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobroszański Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiad. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław Bronisław Jędrzejczak, Inowrocław, plac Kasprzowicza 4a.
Redaktor odpowiad. na Grudziądz Józef Stanub, Grudziądz, Rynek 10/11.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawcą: „Dzień Pomorski”, „Dzień Bydgoski”, „Gazeta Morska”, „Dzień Grudziądzki”, „Dzień Kujawski”
Nakładem i czeńkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi

w ekspedycji miejscowych agencjach . . . . . 3.— zł
z odnośnieniem do domu w Toruniu . . . . . 3,40 zł
przez pocztę z odnośnieniem . . . . . 3,96 zł
pod opaską . . . . . 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . . . . 2,90 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 2, zagranicą 4 gd . . . 7.— gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma